

Opinia

do ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 829)

Projekt ustawy stanowił przedłożenie sejmowej Komisji Obrony Narodowej.

Ustawa zmienia:

- 1) ustawę z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66 z późn. zm.),
- 2) ustawę z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 87 z późn. zm.),
- 3) ustawę dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 z późn. zm.).

Zakres nowelizacji dotyczy renty rodzinnej w razie śmierci albo zaginięcia żołnierza (funkcjonariusza) w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, a celem jest zagwarantowanie szczególnych uprawnień – w stosunku do kryteriów określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) małżonkom osób nieżyjących. Dotyczy to w szczególności kryterium wieku i stanu zdrowia, a także zawieszania lub zmniejszania świadczenia w razie uzyskiwania przychodów.

Nasuwają się następujące uwagi legislacyjne.

1) **art. 1 pkt 1 i 2** (dotyczy art. 24 pkt 1a oraz pkt 5 ustawy nowelizowanej), **art. 2** (art. 44 ust. 2 ustawy nowelizowanej), **art. 3 pkt 1 i pkt 2** (art. 24 pkt 1a zdanie końcowe oraz pkt 5 ustawy nowelizowanej)

- "renta rodzinna przysługuje małżonkowi (wdowie, wdowcowi)"

w w/w przepisach chodzi o podmiot uprawniony do renty po osobie nieżyjącej, jest nim małżonek tej osoby. Nie zachodzi wątpliwość, że określenie "małżonek" może oznaczać kogoś innego niż wdowa albo wdowiec, albo że pomija się osobę wdowca (zresztą w art. 46 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin, nie podlegającym nowelizacji, użyto określenia "małżonek" bez dookreślenia jak wyżej, a dotyczy ono także małżonka osoby nieżyjącej);

2) **art. 1 pkt 2** (art. 24 pkt 5 ustawy nowelizowanej), **art. 3 pkt 2** (art. 24 pkt 5 ustawy nowelizowanej)

zmieniane ustawy, stanowiąc uregulowania odrębne dla kategorii podmiotów nimi obejmowanych, pozostają w systemie prawnym i odsyłają do uregulowań systemu ubezpieczeń społecznych, w szczególności do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Byłoby wskazane, gdyby posługiwały się współczesną terminologią, dotyczącą zawieszania lub zmniejszania świadczenia w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego (art. 104 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS), nie zaś "wykonywania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej", tym bardziej, że art. 40 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, do takiego uregulowania odsyła (analogicznie art. 41 ust. 1 w ustawie zmienianej w art. 3);

3) **art. 4**

w związku z tym, że wymienione w *ust. 1, 2 i 3* daty przesądzają o przysługiwaniu szczególnego uprawnienia do renty rodzinnej, nasuwa się wątpliwość, czy:

- dla adresata normy prawnej będą one wystarczająco zrozumiałe oraz
- tak wyrażony zakres podmiotowy ustawy pozwala objąć nią nie tylko uczestników operacji w Iraku, lecz wszystkich żołnierzy (funkcjonariuszy), zgodnie z konstytucyjną zasadą równości, biorących udział w działaniach poza granicami kraju ?

Bożena Langner